

Sygn. akt I Ns 1010/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Nowym Targu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Przemysław Mościcki

Protokolant: st. prot. sąd. Helena Kubasek

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2017 r. w Nowym Targu

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) S.A. Oddział w K.

z udziałem A. P.

o stwierdzenie zasiedzenia

postanawia

I. oddalić wnioszek;

II. zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki A. P. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adw. W. R. z urzędu kwotę 295,20 zł (dwieście dziewięćdziesiąt pięć złotych 20/100), w tym kwotę 55,20 zł (pięćdziesiąt pięć złotych 20/100) tytułem podatku VAT.

SSR Przemysław Mościcki

Sygn. akt I Ns 1010/16

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 10 listopada 2017 r.

(...) S.A. w K. domagał się stwierdzenia, że Zakład (...) S.A., którego następcą prawnym jest wnioskodawca, nabył przez zasiedzenie z dniem 27 lutego 2001 r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu polegającą na korzystaniu z działki nr (...) położonej w R. W., objętej księgi wieczystą (...), poprzez umieszczenie na niej urządzeń elektroenergetycznych stanowiących własność wnioskodawcy, a to fragmentu napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia (SN) wraz ze stacją transformatorową 15/04 kV nr (...) oraz odchodzącą od niej linią elektroenergetyczną niskiego napięcia (nN) łącznie ze stanowiskami słupowymi stanowiącymi oparcie tych urządzeń, a ponadto na używaniu tych urządzeń i korzystaniu w niezbędnym zakresie z gruntu wymienionej działki z prawem wejścia (przechodu i przejazdu sprzętem do tych urządzeń) w celu dokonywania prac eksploatacyjnych, niezbędnych naprawa i konserwacji, usuwania awarii, dokonywania remontów, modernizacji, przebudowy i rozbudowy w pasie służebności i dokonywania innych czynności niezbędnych do utrzymania linii energetycznych we właściwym stanie zgodnie z ich przeznaczeniem.

W uzasadnieniu wskazano, że opisane urządzenia stanowiące fragment linii energetycznych wraz ze stacją transformatorową zostały wybudowane w 1971 r. i od tego czasu spełniają swoją funkcję. Ponieważ od chwili umieszczenia urządzeń przesyłowych na działce (...) wnioskodawca korzysta z nich w zakresie odpowiadającym

służebności przesyłu, to doszło do zasiedzenia służebności z dniem 27 lutego 2001 r. (30 lat licząc od dnia odbioru urządzeń).

Uczestnika A. P. działając przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu wniosła o oddalenie wniosku. W odpowiedzi na wniosek zarzuciła, że wnioskodawca nie była posiadaczem samoistnym służebności, gdyż swoje prawa w stosunku do nieruchomości uczestniczki wykonywał na podstawie upoważnienia ustawowego, tj. na podstawie decyzji wydanej w oparciu o art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Zarzuciła również, że skoro pracownicy poprzedników prawnych wnioskodawcy wchodzili na nieruchomość uczestniczki tylko za ich zgodą (nieruchomość uczestniczki posiada dwie bramy i pracownicy prosili uczestniczkę o klucz a zatem o pozwolenie na wejście na nieruchomość), to poprzednicy prawni wnioskodawcy byli jedynie posiadaczami zależnymi. (k. 91-94).

Stan faktyczny:

A. P. jest właścicielem działki nr (...) położonej w R. W., objętej księgą wieczystą (...). Na nieruchomości tej znajduje się fragment napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia (SN) wraz ze stacją transformatorową 15/04 kV nr (...) oraz odchodzącą od niej linią niskiego napięcia (nN) łącznie ze stanowiskami słupowymi stanowiącymi oparcie dla tych urządzeń.

okoliczności bezsporne; odpis KW (...) – k. 22 i postanowienie z 12.10.2016 k. 77, mapa z powykonawczej inwentaryzacji kable energetycznego – k. 26, plan sytuacyjny – k. 29; opinia biegłej M. G. wraz z mapą – k. 102-106.

Wymienione urządzenia zostały wybudowane w 1971 r. i oddane do użytku 27 lutego 1971 r. przez poprzednika prawnego wnioskodawcy, tj. Zakład (...). Właścicielem nieruchomości był wówczas nieżyjący już mąż uczestniczki J. P..

dowód: protokół z 27.02.1971 – k. 27-28, plan sytuacyjny – k. 29, karta eksploatacji linii – k. 30.

(...) S.A. jest następcą prawnym przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...) a urządzenia posadowione na działce (...) weszły w skład przedsiębiorstwa wnioskodawcy.

okoliczność bezsporna, dokumentacja – k. 31

J. P. nie wyrażał zgody na postawienie tych urządzeń, dlatego też w dniu 14 kwietnia 1970 r. została wydana decyzja Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w N. oparta na treści art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości zezwalająca na budowę napowietrzną trafo i przeprowadzenia linii wysokiego napięcia na nieruchomości J. P. oznaczonej wówczas jako parcela gruntowa 194/1. Parcela ta weszła później w skład działki ewid. nr 189/1. J. P. odwołał się od tej decyzji, w wyniku czego została ona uchylona decyzją Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w K. z 6 lipca 1970 r. W dniu 24 lipca 1970 r. została wydana ponowna decyzja zezwalająca na budowę linii energetycznej wraz z napowietrznym urządzeniem trafo, utrzymana w mocy przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w K. decyzją z 8 września 1970 r.

dowód: decyzje i pisma w teczce nadesłanej przez Starostwo Powiatowe w N.Targu: k. 17, 19, 21, 23, 47, 75, 81, 89, 99, 133, 139, 149.

Pomimo tego, że J. P. nie wyrażał zgody na postawienie tych urządzeń, to urządzenia te zostały wybudowane i oddane do eksploatacji w oparciu o wymienione wyżej decyzje. Od czasu oddania urządzeń do eksploatacji były one nieprzerwanie użytkowane przez poprzedników prawnych wnioskodawcy, a obecnie przez samego wnioskodawcę. Pracownicy zakładu energetycznego okresowo dokonywali przeglądu urządzeń oraz dokonywali bieżących napraw itp. Pracownicy zakładu energetycznego wchodzili na nieruchomość na tej zasadzie, że każdorazowo prosili uczestniczkę o wpuszczenie ich na teren działki a uczestniczka udostępniała teren nieruchomości, otwierając bramkę.

dowód: karta eksploatacji linii – k. 30; zezn. świadka J. C. – k. 130/2, zezn. uczestniczki A. P. – k. 131.

Stan faktyczny ustalił Sąd na podstawie powołanych wyżej dowodów. Nie budziły wątpliwości ani zeznania świadka, ani uczestniczki, z których wynikało, że od momentu postawienia urządzeń na działce uczestniczki, pracownicy wnioskodawcy i jego poprzedników prawnych korzystali z nieruchomości powódki w związku z funkcjonowaniem tam urządzeń przesyłowych, przy czym za każdym razem pracownicy musieli prosić rodzinę uczestniczki o wpuszczenie ich na teren nieruchomości.

Zeznania uczestniczki, iż ani ona, ani jej mąż nie wyrażali zgody na postawienie urządzeń na jej działce korelują z faktem, że w stosunku do nieruchomości powódki wydano decyzję w trybie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości.

Pozostałe dowody w sprawie to dokumenty, których autentyczność i treść nie była kwestionowana. Zaznaczyć jedynie należy, iż w dokumentacji nadesłanej przez Starostwo Powiatowe w N. brak co prawda decyzji z 29 lipca 1970 r., niemniej znajdują się w nich odpisy decyzji z 14 kwietnia 1970 r. (k. 17) wraz z uchylającą ją decyzją z 6 lipca 1970 r. (k. 21) oraz decyzja z 8 września 1970 r. (k. 149) i pismo Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w K. z 30 listopada 1970 r. w przedmiocie odmowy wznowienia postępowania zakończonego decyzją z 8 września 1970 r. (k. 23). Z dokumentów tych wynika w sposób jednoznaczny, że na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości zdecydowani o przebiegu sieci energetycznej na parceli należącej do męża uczestniczki J. P. oraz ustalono, że żądanie w zakresie odszkodowania zostanie rozpatrzone po zakończeniu prac inwestycyjnych. W dokumentacji nadesłanej przez Starostwo znajduje się również dokumentacja geodezyjna, z której wynika, że parcela gruntowa 194/1 weszła w skład działki ewid. nr 189/1. Powyższa dokumentacja w sposób jednoznaczny wskazuje zatem, że urządzenia przesyłowe na działce uczestniczki zostały postawione w oparciu o decyzję wydaną na podstawie powołanego wyżej przepisu ustawy.

Nie była kwestionowana opinia biegłej M. G. przedstawiająca projekt służebności i Sąd uznał ją za miarodajną.

Ocena prawna:

Wniosek podlega oddaleniu, albowiem okazało się, że wnioskodawca dysponuje tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości uczestniczki na podstawie upoważnienia ustawowego. Dysponowanie tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości wyklucza nabycie służebności przez zasiedzenie.

W tym zakresie Sąd w całości podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 8 kwietnia 2014 r.

III CZP 87/13, (OSNC z 2014 r., nr 7-8, poz. 68), iż „wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z 12.3.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (t.j. Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.), stanowiącej tytuł prawny do ich wykonywania, nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu”. Jak wskazano w uzasadnieniu uchwały powołana ustawa przewidywała, że „szczególny tryb wywłaszczenia”, tj. instytucję przewidzianą w 35 ustawy. Przepis ten stanowił, że organy administracji państwowej, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe mogą za zezwoleniem naczelnika gminy, a w miastach - prezydenta lub naczelnika miasta (dzielnicy) zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach - zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją szczegółową - ciągi drenażowe, przewody służące do przesyłania płynów, pary, gazów, elektryczności oraz urządzenia techniczne łączności i sygnalizacji, a także inne podziemne lub nadziemne urządzenia techniczne niezbędne do korzystania z tych przewodów i urządzeń. Nieruchomość, na której założono i przeprowadzono przewody i urządzenia podlegała wywłaszczeniu w trybie zwykłym tylko wtedy, gdy skutek tych działań przestała się nadawać do dalszego racjonalnego użytkowania przez właściciela na cele dotychczasowe (art. 35 ust. 3). Przeprowadzenie przewodów i urządzeń wiązało się z zagwarantowaniem prawa dostępu do nich w późniejszym czasie w celu wykonania czynności związanych z konserwacją przez osoby upoważnione przez właściwy organ, instytucję lub przedsiębiorstwo państwowe (art. 35 ust. 2). Za straty wynikające z działań przewidzianych w art. 35 ust. 1 i 2 przysługiwało odszkodowanie, które strony ustalały na podstawie wzajemnego porozumienia, a w razie sporu organ administracji orzekał o nim decyzją administracyjną na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy.

Przepisy art. 35 powołanej ustawy odpowiadają aktualnemu przepisowi art. 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (u.g.n.).

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanej uchwały wskazał również, iż wydanie decyzji mającej podstawę w art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. (zastąpionego później przez art. 70 ust. 1 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości z 29 kwietnia 1985 r. oraz aktualnie art. 124 ust. 1 u.g.n.) prowadzi do trwałego ograniczenia prawa własności nieruchomości, gdyż sprawia, że jej właściciel ma obowiązek znoszenia stanu faktycznego ukształtowanego przebiegiem urządzeń przez strefę, w której było lub mogło być wykonywane jego prawo. Gdyby w decyzji tej chodziło o możliwość zajęcia nieruchomości na pewien ograniczony czas, to ustawodawca powinien go oznaczyć (por. min. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r., III CZP 116/09; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 432/07, ; z dnia 9 marca 2007, II CSK 457/06, Mon. Prawn. 2007, nr 7, s. 339, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 156/07, OSNC 2008, nr 9, poz. 103). W konkluzji Sąd Najwyższy stwierdził, iż korzystanie z gruntu na podstawie tego rodzaju decyzji administracyjnej nie pozwala uznać przedsiębiorstwa energetycznego za posiadacza gruntu w znaczeniu posiadania prowadzącego do zasiedzenia. „Działania przedsiębiorcy korzystającego z urządzeń przesyłowych, które legalnie postawił na cudzej nieruchomości w związku z wywłaszczeniem jej właściciela przez ograniczenie przysługującego mu prawa własności, polegające na wstępie na tę nieruchomość i podejmowanie w stosunku do własnych urządzeń działań koniecznych dla zapewnienia im sprawności technicznej, jest wykonywaniem uprawnień zagwarantowanych takiemu przedsiębiorcy w ustawie (...). Nie są to akty posiadania cudzej nieruchomości, skierowane przeciwko jej właścicielowi, których wykonywanie mogłoby doprowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej, w zakres której wchodziłoby uprawnienia do wykonywania w stosunku do nieruchomości takich działań, na które przedsiębiorcy pozwalają ustawy wywłaszczeniowe”.

Wykonywanie przez przedsiębiorcę uprawnień wynikających z ustawy i wydanej na jej podstawie decyzji nie może zatem prowadzić do zasiedzenia, gdyż przedsiębiorca przesyłowy dysponuje już tytułem prawnym uprawniającym do korzystania z nieruchomości, na której posadowione są urządzenia przesyłowe. Działania przedsiębiorcy oparte na decyzji i uprawnieniu ustawowym nie stanowią aktów posiadania prowadzącego do zasiedzenia.

Ponieważ w stosunku do poprzedników prawnych na działce uczestniczki A. P. wydano decyzję w trybie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r., dlatego też wnioskodawca posiada upoważnienie ustawowe do korzystania z nieruchomości uczestniczki. Czyni to wniosek o zasiedzenie bezzasadnym.

Z tych względów wniosek należało oddalić, orzekając o kosztach na podstawie art. 122 k.p.c. przyjmując wysokość wynagrodzenia przysługującego pełnomocnikowi uczestniczki ustanowionemu z urzędu na podstawie § 11 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.